

ra·cho·vk mah-she·ha·yah; ve·'a·mok a·mok mi yim·tza·'en·nu.

Daleko więcéj, niżli była,
i głęboka głębia, kto ją najdzie?
[Biblia Jakuba Wujka (25)]

Niedostępne jest to, co istnieje,
i niezgłębione - któż może to zbadać?
[Biblia Tysiąclecia]

Dalekie jest to, co istnieje,
i głębokie, głębokie;
któż je zgłębić zdoła?
[Biblia Poznańska]

Dalekie to, co było, a to, co głęboko,
któż to odnajdzie?
[Anna Kamieńska]

Daleko jest to, co było.
Głęboko, głęboko, któż to odnajdzie?
[Czesław Miłosz]

[...] and the depth is low, who shall find it?
[Wycliffe's Bible]

That which is far off and exceedingly deep,
who can find it out?
[King James Version]

Whatever wisdom may be, it is out of reach.
It is deep, very deep.
Who can find out what it is?
[God's Word Translation]

Whatever exists is far away and very deep.
Who can find it?
[New International Reader's Translation]

Far away that which was and deep, deep
– who can find it?
[Robert Alter]

ki·va·he·vel ba u·va·cho·shech ye·lech; u·va·cho·shech she·mov ye·chus·seh.

Albowiem próżno przyszedł i idzie do ciemności,
i zapamiętaniem zgładzone będzie imię jego.
[Biblia Jakuba Wujka]

Bo przyszedł jako nicość i odchodzi w mroku,
a imię jego mrokiem zakryte.
[Biblia Tysiąclecia]

Ten bowiem przyszedł na próżno i w ciemność odchodzi,
ciemnością też jest okryte imię jego.
[Biblia Poznańska]

Bo w nicości przyszedł i odejdzie w ciemność,
i w ciemności skryte będzie jego imię.
[Anna Kamieńska]

Bo w nicości przychodzi,
w mroku odchodzi
i mrok okryje jego imię.
[Czesław Miłosz]

For he cometh in vain, and goeth to darkneses;
and his name shall be done away by forgetting.
[Wycliffe's Bible]

For he cometh in with vanity, and departeth in darkness,
and his name shall be covered with darkness.
[King James Version]

A stillborn baby arrives in a pointless birth
and goes out into the darkness.
The darkness then hides its name.
[God's Word Translation]

That kind of birth doesn't have any meaning.
The baby dies in darkness and leaves this world.
And in darkness it is forgotten.
[New International Reader's Translation]

For in mere breath did it come, and into darkness it goes, and in
darkness its name is covered
[Robert Alter]

5,17

הֲנֵה אֲשֶׁר־רָאִיתִי אֲנִי טוֹב אֲשֶׁר־יִנְהַג לְאֹכֹל־וְלִשְׁתּוֹת:

gam kol-ya·mav ba·cho·shech yo·chel; ve·cha·'as har·beh ve·cha·le·yov va·ka·tzef.

Przetóż to zdało mi się być dobre,
aby człowiek jadł i pił
[Biblia Jakuba Wujka]

Oto, co ja uznałem za dobre:
że piękną jest rzeczą jeść i pić.
[Biblia Tysiąclecia]

I oto co ujrzałem, że jest dobre:
właściwą rzeczą jest jeść i pić.
[Biblia Poznańska]

Więc przekonałem się, że pięknie jest jeść i pić.
[Anna Kamieńska]

Otom widział, że dobro miłe człowiekowi
jest jeść i pić.
[Czesław Miłosz]

Therefore this seemed good to me, that a man eat, and drink,
[Wycliffe's Bible (18)]

Behold that which I have seen:
it is good and comely for one to eat and to drink
[King James Version]

At last I have seen what is good and beautiful:
It is to eat and drink
[God's Word Translation]

I have seen what is good.
It is good for a person to eat and drink.
[New International Reader's Translation]

Look, I have seen what is good:
it is fit to eat and to drink.
[Robert Alter]

ki-ei·nen·nu yo·de·a' mah-shei·yih·yeh; ki ka·'a·sher yih·yeh, mi yag·gid lov.

Bo nie wie przeszłych,
a przyszłych od żadnego się posła nie dowie.
[Biblia Jakuba Wujka]

Bo nie wie wcale, co będzie,
a jak to będzie - któż mu oznajmi?
[Biblia Tysiąclecia]

Nie wie on bowiem, co nastąpi,
a co się przydarzy, któż mu odsłonić zdoła?
[Biblia Poznańska]

Bo nie będzie wiedział tego, co się stanie,
bo gdy się stanie, kto mu to powie?
[Anna Kamieńska]

A z przyczyny, że nie wie, co ma być,
i jakie to ma być, kto mu oznajmi?
[Czesław Miłosz]

for he knoweth not [the] things passed,
and he may not know by any messenger
[the] things to come.
[Wycliffe's Bible]

For he knoweth not that which shall be:
for who can tell him when it shall be?
[King James Version]

They don't know what the future will bring.
So who can tell them how things will turn out?
[God's Word Translation]

No one knows what lies ahead.
So who can tell someone else
what's going to happen?
[New International Reader's Translation]

For one knows not what will be,
for what will be – who can tell of it?
[Robert Alter]

וְשָׁחַ אֲנִי אֶת־הַמֵּתִים שְׁכָרָר מֵתוֹ מִי־חַיִּים אֲשֶׁר הָמָּה חַיִּים עַדְנָה:

ve·shab·be·ach a·ni et·ham·me·tim shek·ke·var me·tu; min·ha·chai·yim, a·sher hem·mah
chai·yim a·de·nah.

A chwalilem wiecéj umarłe niźli żywe.
[Biblia Jakuba Wujka]

Więc za szczęśliwych uznałem umarłych, którzy dawno już zesłi,
od żyjących, których życie jeszcze trwa.
[Biblia Tysiąclecia]

Chwalilem bardziej [los] umarłych,
tych, którzy odeszli, aniżeli [los] tych,
którzy jeszcze zostali przy życiu.
[Biblia Poznańska]

I chwalilem umarłych, że już umarli,
bardziej niż żyjących, którzy jeszcze są żywi.
[Anna Kamieńska]

I chwalilem umarłych,
dawno pogrzebanych,
bardziej niż żywych, jacykolwiek dotąd żyją.
[Czesław Miłosz]

And I praised more dead men than living men;
[Wycliffe's Bible]

Wherefore I praised the dead which are already dead
more than the living which are yet alive.
[King James Version]

I congratulate the dead, who have already died,
rather than the living, who still have to carry on.
[God's Word Translation]

Then I announced that those
who have already died
are happier than those who are still alive.
[New International Reader's Translation]

And I praised the dead,
who have already died,
more than the living, who are still alive.
[Robert Alter]

lech e·chol be·sim·chah lach·me·cha, u·sha·teh ve·lev-to·vv yei·ne·cha

Idźże tedy a jedz chleb swój z weselem,
a pij wino swe z radością.
[Biblia Jakuba Wujka]

Nuże więc! W weselu chleb swój spożywaj
i w radości pij swoje wino!
[Biblia Tysiąclecia]

Dalej więc! W radości chleb swój spożywaj,
z weselem w sercu pij swoje wino.
[Biblia Poznańska]

Idź, jedz w radości swój chleb
i pij ochoczo swoje wino.
[Anna Kamieńska]

Pójdź więc,
pożywaj z weselem chleb twój
i pij z dobrym sercem twoje wino.
[Czesław Miłosz]

Therefore go thou, just man,
and eat thy bread in gladness,
and drink thy wine with joy;
[Wycliffe's Bible]

Go thy way, eat thy bread with joy,
and drink thy wine with a merry heart;
[King James Version]

Go, enjoy eating your food,
and drink your wine cheerfully
[God's Word Translation]

Go and enjoy your food.
Be joyful as you drink your wine.
[New International Reader's Translation]

Go, eat your bread with rejoicing
and drink your wine with a merry heart.
[Robert Alter]

mah-she·ha·yah ke·var hu, va·'a·sher lih·yo·vt ke·var ha·yah.

Co już było, to i teraz jest: co będzie, już było.

[Biblia Jakuba Wujka]

To, co jest, już było,
a to, co ma być kiedyś, już jest
[Biblia Tysiąclecia]

To, co było, jest teraz,
a to, co będzie, już było.

[Biblia Poznańska]

To co było, już jest, a co będzie, już było.
[Anna Kamińska]

To, co już było, jest teraz,
a co ma być, już było.

[Czesław Miłosz]

That thing that is made, dwelleth perfectly;
those things that shall come, were before;
[Wycliffe's Bible]

That which hath been is now;
and that which is to be hath already been;

[King James Version]

Whatever has happened ┘ in the past ┘
is present now.
Whatever is going to happen ┘ in the future ┘
has already happened ┘ in the past ┘.
[God's Word Translation]

Everything that now exists has already been.

And what is coming has existed before.

[New International Reader's Translation]

That which was already has been,
and what is to be already has been;
[Robert Alter]

10,11

אִם-יִשׁוֹחַ הַנָּחַשׁ בְּלוֹא-לֶחֶשׁ וְאֵין יִתְרוֹן לְבַעַל הַלְּשׁוֹן:

im-yi·shoch han·na·chash be·lo·v-la·chash; ve·'ein yit·ro·vn, le·va·'al hal·la·sho·vn.

Gdyby ukąsił wąż po cichu,
nic nie ma mniej nadeń, który potajemnie uwłóczy.
[Biblia Jakuba Wujka]

Jeżeli żmija ukąsi, nim doszło do zaklęcia,
traci swój zysk zaklinacz.
[Biblia Tysiąclecia]

Gdy żmija ukłuje, zanim została zaklęta,
na nic nie zdadzą się [wówczas] słowa zaklinacza.
[Biblia Poznańska]

Jeśli wąż ukąsi, a nie zasyczy,
nie pomoże zaklinacz.
[Anna Kamieńska]

Jeżeli wąż ukąsi wcześniej, niż zasyczy
nie będzie pożytku z zaklinacza.
[Czesław Miłosz]

If a serpent biteth, it biteth in silence;
he that backbiteth privily,
hath nothing less than it.
[Wycliffe's Bible]

Surely the serpent will bite without enchantment;
and a babbler is no better.
[King James Version]

If a snake bites before it has been charmed,
then there is no advantage
in being a snake charmer.
[God's Word Translation]

Suppose a snake bites before it is charmed.
Then the snake charmer receives no payment.
[New International Reader's Translation]

If a snake bites with no snake-charm,
there is no advantage
for the expert of incantations.
[Robert Alter]

ki mi yo·chal u·mi ya·chush chutz mim·men·ni.

Któż tak używać i rozkoszy zażywać będzie
jako ja?

[Biblia Jakuba Wujka]

Bo któż może jeść, któż może używać,
a nie być od Niego zależnym?

[Biblia Tysiąclecia]

Bo któż może jeść i któż może zażywać radości bez Niego?

[Biblia Poznańska]

Bo kto ma jeść i używać życia, jak nie ja?

[Anna Kamińska]

Bo któż będzie jadł
i któż będzie smakował,
jeżeli to nie od Niego?

[Czesław Miłosz]

Who shall devour so, and shall flow in delights, as I have?

[Wycliffe's Bible]

For who can eat, or who else can hasten hereunto,
more than I?

[King James Version]

Who can eat or enjoy themselves
without God?

[God's Word Translation]

Without his help, who can eat or find pleasure?

[New International Reader's Translation]

For who will eat and who will feel, save me?

[Robert Alter]

u·ma·to·vk ha·'o·vr; ve·to·vv la·'ei·na·yim lir·'o·vt et·ha·sha·mesh.

Wdzięczne światło i miła rzecz jest oczom, widzieć słońce.

[Biblia Jakuba Wujka]

Przyjemne jest światło
i miło oczom widzieć słońce.

[Biblia Tysiąclecia]

Słodkie jest światło
i miło jest oczom oglądać słońce.

[Biblia Poznańska]

Słodkie jest światło
i dobrze jest oczom patrzeć na słońce.

[Anna Kamińska]

Słodkie jest światło
i dobrze jest oczom widzieć słońce.

[Czesław Miłosz]

The light is sweet,
and delightful to the eyes to see the sun.

[Wycliffe's Bible]

Truly the light is sweet,
and a pleasant thing it is for the eyes to behold the sun.

[King James Version]

Light is sweet,
and it is good for one's eyes to see the sun.

[God's Word Translation]

Light is sweet.
People enjoy being out in the sun.

[New International Reader's Translation]

And light is sweet,
and it is for the eyes to see the sun.

[Robert Alter]

1,6

הוֹלֵךְ אֶל-דָּרוֹם וְסוּבֵב אֶל-צָפוֹן סוּבֵב | סִבֵּב הוֹלֵךְ הָרוֹחַ וְעַל-סִבִּיבֹתָיו שָׁב הָרוֹחַ:

ho·v·lech el-da·ro·vm, ve·so·v·vev el-tza·fo·vn; so·v·vev so·vev ho·v·lech ha·ru·ach,
ve·al-se·vi·vo·tav shav ha·ru·ach.

Krąży przez południe, i skłania się ku północy:
przechodząc wszystko wokół idzie wiatr, i nawraca się do okręgów swoich.

[*Biblia Jakuba Wujka*]

Ku południowi ciągnąc i ku północy wracając,
kolistą drogą wieje wiatr i znowu wraca
na drogę swojego krążenia.

[*Biblia Tysiąclecia*]

Wiatr wieje ku południowi i nawraca ku północy,
krąży i krąży nieustannie, podejmując od nowa swoje drogi.

[*Biblia Poznańska*]

Odchodzi na południe i obraca się na zachód,
obraca się, obraca się, odchodzi wiatr
i wraca wiatr do swoich okolic.

[*Anna Kamieńska*]

Wiatr wędruje na południe i na północ zawraca,
krąży i krąży w swoich kolejach.

[*Czesław Miłosz*]

[...] and compasseth by the south, and turneth again to the north.
The spirit compassing all things goeth about,
and turneth again into his circles.

[*Wycliffe's Bible*]

The wind goeth toward the south, and turneth about unto the north;
it whirlleth about continually, and the wind returneth again according to his circuits.

[*King James Version*]

The wind blows toward the south and shifts toward the north.
Round and round it blows. It blows in a full circle.

[*God's Word Translation*]

The wind blows to the south.
Then it turns to the north. Around and around it goes.
It always returns to where it started.

[*New International Reader's Translation*]

It goes to the south and swings round to the north,
round and round goes the wind,
and on its rounds the wind returns.

[*Robert Alter*]

12,6

עַד אֲשֶׁר לֹא־יִרְחַק [יִקְבַּל הַכֶּסֶף וְתָרַץ גַּלְת הַזָּהָב וְתִשָּׁבֵר כָּד עַל־הַמַּבְוֵעַ וְנָרַץ הַגָּלָל אֶל־הַבּוֹר:
ad a·sher lo- yi·r·chak ch [ye·ra·tek] che·vel hak·ke·sef, ve·ta·rutz gul·lat haz·za·hav;
ve·ti·sha·ver kad al·ham·mab·bu·a', ve·na·rotz hag·gal·gal el·hab·bo·vr.

Póki się nie przerwie sznur srebrny,
a skurczy się czepek złoty, i stłucze się wiadro nad źródłem, i złamie się koło nad studnią.
[Biblia Jakuba Wujka]

Zanim się przerwie srebrny sznur i stłucze się czara złota,
i dzban się rozbije u źródła, i w studnię kołowrót złamany wpadnie.
[Biblia Tysiąclecia]

Zanim się zerwie srebrny sznur i rozbije się złota czara,
zanim roztrzaska się dzban nad źródłem,
a koło złamie i wpadnie do studni.
[Biblia Poznańska]

Zanim przerwie się sznur srebrny i stłucze się czara złota,
i rozbije się dzban w studni, i zmiążdży się koło w dole.
[Anna Kamieńska]

Aż przerwie się srebrny sznur i stłucze się lampa złota,
i rozbije się dzban u źródła, i pęknie koło u studni.
[Czesław Miłosz]

[...] before that a silveren rope be broken, and a golden lace run against,
and a water pot be all-broken on the well,
and a wheel be broken altogether on the cistern;
[Wycliffe's Bible]

Or ever the silver cord be loosed, or the golden bowl be broken,
or the pitcher be broken at the fountain, or the wheel broken at the cistern.
[King James Version]

[...] before the silver cord is snapped, the golden bowl is broken,
the pitcher is smashed near the spring,
and the water wheel is broken at the cistern.
[God's Word Translation]

[...] before the golden bowl is broken.
The wheel will be broken at the well.
The pitcher will be smashed at the spring.
[New International Reader's Translation]

Until the silver cord is snapped, and the golden bowl is smashed,
and the pitcher is broke against the well,
and the jug smashed at the pit.
[Robert Alter]